

А К Т
лісопатологічного обстеження лісових насаджень
філії «Радомишльське лісове господарство» ДП «Ліси України»
на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

05.11.2024

м. Радомишль

Згідно листа філії «Радомишльське лісове господарство» Державного спеціалізованого лісогосподарського підприємства «Ліси України» (далі філія «Радомишльське ЛГ» ДП «Ліси України») № 1527 від 88.10.2024, згідно Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою КМУ №555 від 27.05.1995, комісією в складі: начальника відділу державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Галини ЗАБОЛОТНЬОЇ, провідного інженера-лісопатолога ДСЛП «Київлісозахист» Вікторії ШВЕНЬ, інженера-лісопатолога ДСЛП «Київлісозахист» Олени СУСЬКОЇ, головного лісничого філії «Радомишльське ЛГ» ДП «Ліси України» Юрія ЦЕЛОВАНСЬКОГО, лісничого Чоповицького лісництва Олексія НЕСТЕРЕНКА, лісничого Іршанського лісництва Володимира БИЧАЄВА, лісничого Українківського лісництва Василя МАЄВСЬКОГО, лісничого Радомишльського лісництва Юрія КОРЧОВОГО, лісничого Білківського лісництва Сергія ОНОФРІЙЧУКА, лісничого Любовицького лісництва Олега МИХАЙЛЕНКА, лісничого Малинського лісництва Павла ХАРЧЕНКА, проведене лісопатологічне обстеження насаджень філії «Радомишльське ЛГ» ДП «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік.

Короткий таксаційний опис ділянок, що пропонуються для проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів наведений нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2019 року.

Результати обстеження:

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер ділянки	Площа можлива для ВСП, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, куб. метрів на 1 гектарів
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар			
Чоповицьке лісництво														
12✓	8	10.4		10.4	8СЗ(81)2СЗ(101)	81	0.65	1	27	28	380	4	Великий та малий соснові лубоїди	37
40✓	13	11.8		11.8	8СЗ2ДЗ+БП	69	0.75	1Б	29	30	457	4	Великий та малий соснові лубоїди	39
41✓	19	10.0		10.0	8СЗ1ДЗ1БП+ЯЛЕ	65	0.75	1А	27	30	410	4	Великий та малий соснові лубоїди	41

81✓	14	4.4		4.4	9С31ДЗ+БП	64	0.75	1Б	29	28	450	4	Великий та малий соснові лубоїди	61
82✓	18	2.8		2.8	10С3+ОС+ДЗ	72	0.75	1Б	30	36	510	4	Великий та малий соснові лубоїди	60
Всього:		39.4		39.4										

Іршанське лісництво

17✓	30	9.0		9.0	10С3+БП	71	0.60	1А	27	30	370	4	Великий та малий соснові лубоїди	22
39✓	2	13.0		13.0	10С3+БП+ЯЛЕ	71	0.60	1А	26	28	370	4	Великий та малий соснові лубоїди	21
92✓	16	2.8		2.8	10С3	81	0.50	1	25	28	280	3	Великий та малий соснові лубоїди	29
93✓	5	5.9		5.9	10С3	106	0.60	2	26	32	345	3	Великий та малий соснові лубоїди	19
93✓	14	0.6		0.6	10С3	96	0.60	2	26	30	340	3	Великий та малий соснові лубоїди	32
98✓	12	10.0	(3)	7.0	10С3	101	0.50	2	24	36	270	3	Великий та малий соснові лубоїди	29
100✓	23	1.5		1.5	10С3	106	0.60	2	26	36	345	3	Великий та малий соснові лубоїди	51
106✓	14	5.5	(3)	1.1	10С3	105	0.50	2	26	32	295	3	Великий та малий соснові лубоїди	59
Всього:		48.3		40.9										

Українківське лісництво

16✓	8	0.8		0.8	10С3	86	0.70	1	27	30	425	3	Великий та малий соснові лубоїди	60
16✓	9	0.4		0.4	10С3+ДЗ+БП+ОС	121	0.60	2	28	52	390	3	Великий та малий соснові лубоїди	43
16✓	14	3.9		3.9	6С32ОС2БП+ДЗ	86	0.60	1	28	40	320	3	Великий та малий соснові лубоїди	31
51✓	13	62.7	(3)	8.5	9С31ДЗ+БП+ГЗ	81	0.65	1А	29	36	430	4	Великий та малий соснові лубоїди	33
83	9	8.3		8.3	10С3+БП	66	0.70	1	23	30	360	4	Великий та малий соснові лубоїди	18
90	22	8.2		8.2	10С3+БП	71	0.65	1	24	30	345	4	Великий та малий соснові лубоїди	16
Всього:		84.3		30.1										

Радомишльське лісництво

2✓	7	5.5		5.5	7С33ДЗ+БП+ЛПД	69	0.60	1А	27	36	310	2	Великий та малий соснові лубоїди	11
6✓	10	5.3		5.3	10С3+ДЗ+БП	91	0.55	1	29	40	360	2	Великий та малий соснові лубоїди	6
18✓	23	0.6		0.6	10С3+БП+ДЗ	64	0.50	1	24	26	270	2	Великий та малий соснові лубоїди	17
19✓	33	0.9		0.9	10С3+ДЗ	67	0.50	1А	25	28	285	2	Великий та малий соснові лубоїди	22
19	35	0.7		0.7	9С31ВЛЧ+ОС+ДЗ	81	0.50	1А	28	36	295	2	Великий та малий соснові лубоїди	41
30✓	12	3.2		3.2	9С31БП+ДЗ+ВЛЧ+ОС	81	0.70	1А	28	40	400	2	Великий та малий соснові лубоїди	37
34✓	24	2.0		2.0	7С32Г31ДЗ	91	0.50	1	28	36	245	2	Великий та малий соснові лубоїди	9
37✓	15	2.9		2.9	6С33БП1ОС+ДЗ+ВЛЧ	86	0.60	1	28	40	295	2	Вітровал, великий та малий соснові лубоїди	28
38✓	21	1.6		1.6	9С31БП+ДЗ	59	0.70	1А	23	26	335	4	Великий та малий соснові лубоїди	19
44✓	22	1.5		1.5	3С3(60)3С3(40)3БП1ДЗ	60	0.70	1	22	28	220	2	Великий та малий соснові лубоїди	27
46	11	1.5		1.5	10С3+ДЗ+БП	86	0.50	1А	29	36	330	2	Великий та малий соснові лубоїди	10
72✓	12	6.2		6.2	10С3К+БП+АКБ+ВЛЧ	61	0.70	1А	24	28	360	3	Коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	10

Поташнянське лісництво

6✓	8	6.5		6.5	9С31ДЗ	76	0.70	1	24	32	380	4	Великий та малий соснові лубоїди	9
----	---	-----	--	-----	--------	----	------	---	----	----	-----	---	-------------------------------------	---

6✓	17	0.7		0.7	10СЗ+ДЗ	90	0.60	1	28	40	395	4	Великий та малий соснові лубоїди	21
34✓	15	1.0		1.0	9СЗК1ДЗ	61	0.60	1А	26	32	360	4	Коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	12
34✓	23	8.3		8.3	9СЗК1ДЗ+БП+ОС	68	0.60	1	25	30	320	4	Коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	8
35✓	16	3.2		3.2	10СЗ+ДЗ+ОС+БП	66	0.70	1	24	30	370	4	Великий та малий соснові лубоїди	9
54✓	7	5.7		5.7	10СЗК	63	0.60	2	20	24	255	3	Коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	8
59✓	4	7.3		7.3	9СЗ1ДЗ+БП+ОС	75	0.70	1	24	30	365	4	Великий та малий соснові лубоїди	11
Всього:		64.6		64.6										

Білківське лісництво

26✓	15	12.5		12.5	9СЗ1БП+ДЗ+ОС	62	0.75	1	22	24	355	4	Великий та малий соснові лубоїди	10
87✓	11	7.0		7.0	10СЗ	77	0.80	1	23	32	405	4	Великий та малий соснові лубоїди	22
Всього:		19.5		19.5										

Любовицьке лісництво

4✓	22	1.1		1.1	10СЗ+ДЗ+БП+ОС	111	0.60	1	30	32	420	4	Великий та малий соснові лубоїди	53
4✓	23	1.2		1.2	8СЗ1ДЗ1ОС+БП+ВЛЧ	86	0.60	1	28	32	380	4	Великий та малий соснові лубоїди	53
28✓	13	1.2		1.2	8ВЛЧ2БП	71	0.60	2	24	28	250	4	Несправжній вільховий, променистий трутовики	8
34✓	30	0.9		0.9	10ВЛЧ+БП	56	0.70	2	21	24	230	4	Несправжній вільховий, променистий трутовики	11
51✓	19	6.3		6.3	4СЗ4БП2ОС+ВЛЧ	66	0.70	1	24	28	290	4	Великий та малий соснові лубоїди	12
67✓	4	6.7		6.7	10СЗ	88	0.60	1	28	32	370	3	Великий та малий соснові лубоїди	18
67✓	33	3.6		3.6	5СЗ(86)5СЗ(52)	86	0.60	1	27	36	290	4	Великий та малий соснові лубоїди	18
Всього:		21.0		21.0										

Малинське лісництво

5✓	39	6.7		6.7	9СЗ1БП+ДЗ+ГЗ	70	0.70	1	25	28	360	4	Великий та малий соснові лубоїди	37
8✓	27	1.3		1.3	8СЗ2БП	67	0.70	1А	25	26	320	4	Великий та малий соснові лубоїди	44
9✓	22	8.9		8.9	9СЗ1БП	68	0.80	1А	27	30	471	4	Великий та малий соснові лубоїди	38
11✓	24	5.1		5.1	8СЗ2БП+ДЗ	71	0.70	1А	27	32	350	4	Великий та малий соснові лубоїди	35
11✓	36	1.1		1.1	8СЗ1БП1ОС	68	0.60	1А	26	32	325	4	Великий та малий соснові лубоїди	28
31✓	1	23.5	(2)	10.3	8СЗ1АКБ1ДЗ	66	0.80	1А	27	36	440	4	Великий та малий соснові лубоїди	30
34✓	7	3.0		3.0	7СЗ2БП1ОС	66	0.80	1	24	28	360	4	Великий та малий соснові лубоїди	35
37	7	3.2		3.2	10СЗ+БП	91	0.60	1А	31	36	430	2	Великий та малий соснові лубоїди	37
37✓	8	2.9		2.9	8СЗ1ДЗ1БП	69	0.70	1А	27	28	380	2	Великий та малий соснові лубоїди	34
50✓	3	12.4		12.4	5СЗ(131)5СЗ(81)+ДЗ	131	0.50	1	31	44	310	2	Великий та малий соснові лубоїди	31
56✓	13	8.3		8.3	10СЗ+БП	96	0.60	1	28	32	390	2	Великий та малий соснові лубоїди	36
67✓	1	30.2	(3)	15.0	10СЗ	86	0.70	2	24	28	340	2	Великий та малий соснові лубоїди	30
99✓	29	0.5		0.5	7СЗ(99)3СЗ(79)	99	0.60	1	27	36	350	4	Великий та малий соснові лубоїди	120
8✓	23	19.5		19.5	9СЗ1БП	59	0.70	1	20	24	270	4	Великий та малий соснові лубоїди	22

27	68	1.8		1.8	8С32БП+ГЗ	56	0.70	1А	24	24	330	4	Великий та малий соснові лубоїди	30
32	5	44.2	(6)	3.1	7С32БП1ДЗ+ОС	68	0.60	1	24	28	280	4	Великий та малий соснові лубоїди	35
Всього:		172.6		103.1										
Разом:		449.7		318.6										

При обстеженні соснових насаджень виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). Відмирання дерев зумовлене заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Blastophagus piniperda*, *Blastophagus minor*), синьою сосною златкою (*Phaenops cyanea*). Всі заселені шкідниками дерева відносяться до IV-VI категорії стану.

Причетність перелічених вище шкідників до всихання та відмирання окремих дерев підтверджується виявленими в натурі личинковими ходами під корою, буровим борошном, пагонами на ґрунті під проекціями крон після проходження додаткового живлення імаго і їхніми вхідними та вихідними льотними отворами на стовбурах дерев. Зоною заселення стовбурових шкідників є товста, перехідна або тонка кора залежно від особливостей біології кожного виду. Рівень фізіологічної шкодочинності згаданих шкідників вище середнього, рівень технічної шкодочинності є незначним.

Також в деяких насадженнях діє осередок кореневої губки (КГ) *Heterobasidion annosum*, спостерігається дифузний характер всихання. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких або куртинних вітровальних та дерев з помітним нахилом від вертикальної осі внаслідок ураження грибом кореневої системи та викликаючи корозійно-деструктивний тип гнилі (строкату ситову). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ проявляються в зменшені річного приросту, ажурності крон, укороченні хвої, хвоя втрачає блиск, набуває блідозелений відтінок, легко осипається, пізніше жовтіє, буріє, передчасно обпадає. В подальшому насадження заселились стовбуровими шкідниками (великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою, стовбуровим сосновим смолюхом, малим рогохвостом).

Дерева вільхи чорної (*Alnus glutinosa*) уражені в нижній та середній частині стовбурів стовбуровими гнилями, несправжнім (*Phellinus nigricans*) та променистим трутовиками (*Xanthoporia radiata*). При цьому вже виникла і розвивається біла змішана гниль деструктивного типу, яка потім переходить у волокнисту. Деревина втрачає свої технічні якості і її руйнування під дією гриба проходить дуже інтенсивно, що значно знижує спроможність таких дерев перебувати у вертикальному положенні та здатність до вегетативного відновлення значно знижується.

Було виявлено ділянку лісу, що постраждала від стихійного лиха-вітровалу цього року, а саме Радомишльське лісництво кв 37 вид. 15 на площі 2,9 га. Наявні дерева з повним виверненням коріння з ґрунту, зі зламами стовбурів на висоті від 3 до 6 м, підірваною кореневою системою, з нахилом нижньої та середньої частини стовбура понад 30 градусів, обломами верхівкової частини дерев.

Для поліпшення лісопатологічного та санітарного стану насаджень філії «Радомишльське ЛГ» ДП «Ліси України», комісія рекомендує провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів - вибіркові санітарні рубки (ВСР) з інтенсивністю 6-120 м³/га у вищезазначених насадженнях на загальній площі **318,6 га**.

Призначені ВСР провести у 2025 році згідно пунктів 2,5,6,7,9,10,13,14,16,19,23,26,27 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Представники комісії:

Начальник відділу ДСЛП «Київлісозахист»

Галина ЗАБОЛОТНЯ

Провідний інженер-лісопатолог ДСЛП
«Київлісозахист»

Вікторія ШВЕНЬ

Інженер-лісопатолог ДСЛП
«Київлісозахист»

Олена СУСЬКА

Головний лісничий філії «Радомишльське
лісове господарство» ДП «Ліси України»
Лісничий Чоповицького лісництва

Юрій ЦЕЛОВАНСЬКИЙ

Лісничий Іршанського лісництва

Олексій НЕСТЕРЕНКО

Лісничий Українського лісництва

Володимир БИЧАЄВ

Лісничий Радомишльського лісництва

Василь МАЄВСЬКИЙ

Лісничий Білківського лісництва

Юрій КОРЧОВИЙ

Лісничий Любовицького лісництва

Сергій ОНОФРІЙЧУК

Лісничий Малинського лісництва

Олег МИХАЙЛЕНКО

Павло ХАРЧЕНКО